

Examenreglement Landstede Groep VO

Schooljaar 2024-2025

VMBO

Deel A

Op 22 mei is er met het examenreglement VO ingestemd door de GMR en op 26 september door de MR

Versie: definitief
Datum: juni 2024

Voorwoord

Beste leerling, ouder/verzorgende, medewerker en overige betrokkenen bij de eindexaminering,

In dit document is het examenreglement beschreven. In het examenreglement vind je alle spelregels die gelden bij schoolexamens en centrale examens. Daarnaast wordt uitgelegd hoe bij problemen bezwaar kan worden gemaakt. Dit examenreglement geldt voor alle afdelingen van alle leerjaren voor de VO scholen van Landstede Groep in schooljaar 2024/2025. Omdat vanuit de wet en regelgeving regels kunnen veranderen, wordt het examenreglement per schooljaar vastgesteld. Het is daarom belangrijk om naar het examenreglement van het huidige leerjaar te kijken. Vanwege de leesbaarheid van het document is gekozen voor de mannelijke persoonsvorm, overal waar in het document 'hij' staat geschreven, kan ook 'zij', 'hen' en 'die' worden gelezen.

Het examenreglement bestaat uit twee delen: deel A en deel B.

- **Deel A** is het deel wat voor alle scholen geldt van Landstede Groep. In dit deel is beschreven wat de algemene regels zijn, wat de taken van een examencommissie zijn, wat de regels en werkwijze van het centraal examen zijn en de regels zijn bij het bepalen van de uitslag, herkansing en diplomering.
-
- **Deel B** gaat over het schoolexamen, waarbij per school andere regels kunnen gelden.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
DEEL A.....	5
1. Algemene bepalingen	5
1.1. Begrippenlijst.....	5
1.2. Examenreglement	6
1.3. Toelating tot het eindexamen.....	6
1.4. Afnemen eindexamen.....	6
1.5. Examenprogramma	7
1.6. Indeling eindexamen; profielwerkstuk.....	7
1.7. Mogelijkheden vakkenkeuze	7
1.8. Diplomering Praktijkonderwijs (PrO).....	8
1.9. Onregelmatigheden	8
1.10. Procedure voor het indienen van klachten, bezwaar en beroep	9
1.11. Hardheidsclausule	10
2. Examencommissie.....	10
2.1. Taken en bevoegdheden van de examencommissie.....	10
2.2. Benoeming en samenstelling van de examencommissie.....	10
3. Schoolexamen.....	11
3.1 Wettelijk kader betreffende inhaal- en herkansingsmogelijkheden.....	11
4. Centraal examen	11
4.1. Tijdvakken en examendata	11
4.2. Verhinderingsdeelnemers centraal examen	11
4.3. Regels bij het centraal examen	11
4.4. Bewaren examenwerk	12
4.5. Inzien examenwerk.....	12
5. Uitslag, herkansing en diplomering	14
5.1. Bepaling eindcijfer en beoordeling.....	14
5.2. Vaststelling uitslag.....	14
5.3. Uitslagregels	14
5.4. Bekendmaking uitslag.....	16
5.5. Herkansing centraal examen	16
5.6. Diploma en cijferlijst.....	16
5.7. Cum laude regeling	17
6. Overige bepalingen.....	19
6.1. Afwijking wijze van examineren.....	19

6.2.	Spreiding voltooiing eindexamen.....	19
6.3.	Examen op hoger niveau en terugvaloptie.....	20
6.4.	Eindexamen in eerder leerjaar	20

|

DEEL A

1. Algemene bepalingen

1.1. Begrippenlijst

Begrip	Toelichting
Bevoegd gezag	Het College van Bestuur van Landstede Groep.
Centraal examen	Het deel van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen.
College voor toetsen en examens (CvTE)	Zelfstandig bestuursorgaan, namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland.
Commissie van Beroep	Een onafhankelijke commissie, ingesteld door het bevoegd gezag, die het beroep behandelt dat door een kandidaat is ingesteld tegen een uitspraak van de directeur.
CSPE	Centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma.
Deeleindexamen	Een examen in één van de door het eindexamen voorgeschreven vakken.
Digitaal examen	Een vorm van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor Toetsen en Examens beschikbaar gestelde programmatuur.
Directeur	De eindverantwoordelijke directeur of rector van een school, benoemd door het bevoegd gezag.
Eindexamen	Een afsluitend examen in de vakken die vermeld zijn in het Wet voortgezet onderwijs 2020 of naar het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen en voor de meeste vakken een centraal examen.
Examencommissie	Door het bevoegd gezag benoemde commissie die verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit van schoolexaminering en het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
Examendossier	Het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 3.11, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.
Examenstof	De stof die een kandidaat moet bestuderen voor een bepaald examen.
Examinator	Degene die de eindexamens afneemt.
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Handelingsdeel	Van een schoolexamen is een kleine of grote opdracht die voldoende moet worden afgerond.
Inspectie	De Onderwijsinspectie, bedoeld in artikel 1b van de Wet op het onderwijstoezicht.
Kandidaat	Eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
Landstede Groep	De samenwerking tussen de volgende rechtspersonen die wordt aangeduid met "Landstede Groep": Stichting Bestuur Landstede Groep, Stichting Landstede, Stichting Agnieten College/De Boog, Stichting Ichthus College, Stichting Vechtdal College, Stichting CVMBO Harderwijk e.o.

Begrip	Toelichting
Praktische opdrachten	Opdrachten die niet schriftelijk zijn en die dienen om vaardigheden te toetsen en worden beoordeeld met een cijfer.
Profielwerkstuk	Een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
PTA: Programma van Toetsing en Afsluiting	In dit programma staat een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, de beoordeling en de weging ervan.
School	Een van de bij Landstede Groep aangesloten VO-scholen.
Schoolexamen	Het deel van het eindexamen dat door de school opgesteld wordt en plaatsvindt op de eigen school/locatie volgens het door het bevoegd gezag vastgestelde Programma van Toetsing en Afsluiting.
Examensecretaris	Het personeelslid van een school die door de directeur is aangewezen als examensecretaris.
Toets	Een toets met (digitale) schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt.

1.2. Examenreglement

1. Het examenreglement is opgesteld met inachtneming van het Wet voortgezet onderwijs 2020 of het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Het wordt jaarlijks op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het bevoegd gezag.
2. Deel A van het examenreglement is ter instemming voorgelegd aan de GMR van de stichting.
3. Deel B van het examenreglement is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad van de school.
4. Het examenreglement wordt door de directeur van de school jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en gedeeld met de kandidaten.
5. Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit examenreglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of kan vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan.
6. In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.¹
7. In geval regels van deze regeling in tegenspraak zijn met wet- en regelgeving, geldt de wet dan wel de regelgeving.

1.3. Toelating tot het eindexamen

1. De leerlingen van de school worden door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, onder voorwaarden, toelaten tot het eindexamen.

1.4. Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst één of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
3. De taken van de examensecretaris zijn in ieder geval;

¹Zie *Handreiking voor bestuurders: Verantwoordelijkheid in het schoolexamen* voor de handelwijze en handelingsruimte voor het bestuur bij geconstateerde onvolkomenheden.

- a. Het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - b. Het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - c. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten;
 - d. Het (samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
 - e. Het (samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - f. Het (samen met de directeur) tekenen van de diploma's en cijferlijsten.
4. De taakbeschrijving van de examensecretaris is vastgesteld door de directeur van de school.

1.5. Examenprogramma

1. Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

1.6. Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen of uit beide. Deelname aan alle toetsen van het eindexamen is verplicht.
2. Het centraal examen kan bestaan uit een centraal schriftelijk examen, een combinatie van een centraal schriftelijk examen en een centraal praktisch examen (CSPE) en een landelijk flexibel en digitaal examen (af te leggen op de computer) dat in de plaats komt van het centraal schriftelijk examen.
3. Zie voor mogelijke toetsvormen van het schoolexamen artikel 7.2.
4. Het eindexamen havo en vmbo omvat voor kandidaten die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling.
5. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan, indien van toepassing, een maatschappelijke stage omvatten.
6. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg of de gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk.
7. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
8. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
9. Zie voor de school-specifieke eisen met betrekking tot de uitvoering van het profielwerkstuk en de vakken waarop het betrekking kan hebben, bijlage C.

1.7. Mogelijkheden vakkenkeuze

1. De kandidaten kiezen, rekening houdend met hoofdstuk II van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en bijlage B van dit examenreglement, in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, in de gelegenheid heeft gesteld zich op het eindexamen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.

2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hen dat toestaat, in extra vakken eindexamen afleggen. Dit geldt niet voor vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

1.8 Diplomerings Praktijkonderwijs (Pro)

Volgens het Wetsvoorstel schooldiploma pro/vso zijn alle praktijkonderwijs scholen vanaf schooljaar 2021-2022 verplicht om een officieel pro-diploma en een bijbehorend portfolio uit te reiken aan de hand van een school-eigen reglement.

1. Het getuigschrift voor pro komt te vervallen;
2. Er is geen landelijk examen, omdat pro leerlingen niet allemaal hetzelfde onderwijs krijgen. Dit betekent een afronding op maat, die per leerling kan verschillen;
3. De directeur bepaalt op basis van een school-eigen reglement wanneer een leerling het pro succesvol heeft afgerond. In dit reglement vermeldt de school duidelijk waar een leerling aan moet voldoen om het pro succesvol af te ronden;
4. Het is voor elke pro-school verplicht om een diploma praktijkonderwijs uit te reiken aan leerlingen die het pro succesvol hebben afgerond. Leerlingen die het pro niet succesvol afronden ontvangen een verklaring;
5. In aanvulling op het diploma is het voor elke pro-school verplicht om een Pro Portfolio uit te reiken aan leerlingen die het pro succesvol hebben afgerond. Uit dit portfolio blijkt welke bewijsstukken de leerling gedurende zijn schoolloopbaan behaald heeft. Dit zijn bijvoorbeeld branchecertificaten, vakdiploma's, praktijkverklaringen en een cijferlijst;
6. Het model voor het diploma is door de minister vastgesteld. Op dit model wordt niet langer opgenomen in welke vakken de leerling onderwijs heeft gevolgd zoals dit wel op het getuigschrift vermeld kon worden. Hetgeen voorheen op het getuigschrift stond kan nu opgenomen worden in het portfolio.

1.9 Onregelmatigheden²

1. Wanneer er sprake is van een vermoeden van een onregelmatigheid, wordt de kandidaat eerst gehoord door de directeur voordat een maatregel genomen wordt. De kandidaat kan zich daarbij door zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) laten bijstaan.
2. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
3. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen.
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal

² Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn: te laat komen, afwezigheid zonder geldige reden, fraude (bijvoorbeeld spieken of plegen van plagiaat), niet op tijd inleveren van een praktische opdracht, praten tijdens het examen, etc.

examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

4. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de commissie van beroep.
6. In overeenstemming met artikel 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de Commissie van Beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de het tweede lid, onder e, laatste volzin. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

1.10. Procedure voor het indienen van klachten, bezwaar en beroep

1. De procedure voor de behandeling van klachten met betrekking tot het eindexamen staan beschreven in het huishoudelijk reglement van de examencommissie van de school.
2. Indien een kandidaat een klacht/ bezwaar heeft over een onderdeel van het examen, dan dient de kandidaat zijn klacht/bezwaar binnen vijf werkdagen schriftelijk in bij de directeur, met een afschrift naar de examensecretaris.
3. De directeur hoort de kandidaat en de betrokken examiner/ beoordelaar.
4. De directeur vraagt de examencommissie om advies over de (on)gegrondheid van het bezwaar van de kandidaat.
5. De directeur neemt een beslissing binnen 10 werkdagen na de datum van het indienen van het bezwaar.
6. Een kandidaat kan tegen een uitspraak van de directeur over zijn bezwaar beroep aantekenen bij de Commissie van Beroep.
7. Landstede Groep heeft een apart '[Reglement Commissie van Beroep voor Examens van Landstede Groep](#)', welke is gepubliceerd op www.landstedegroep.nl onder formele documenten.
8. In artikel 5 van het Reglement Commissie van Beroep voor Examens staat de procedure die kandidaten dienen te volgen voor het maken van bezwaar en beroep met betrekking tot het eindexamen dan wel ordemaatregelen.
9. In artikel 3 van voorgenoemd reglement staat de samenstelling van de Commissie van Beroep beschreven.
 - a. De Commissie van Beroep bestaat uit een even aantal gewone leden en evenveel plaatsvervangende leden, een voorzitter, tevens lid, en een plaatsvervangend voorzitter.
 - b. Leden (van het personeel) van het College van Bestuur/Landstede Groep, alsmede ouders/voogden/verzorgers en leerlingen/studenten/deelnemers van Landstede Groep en de vertrouwenspersoon binnen Landstede Groep kunnen geen zitting hebben in de Commissie van Beroep.
 - c. De Commissie van Beroep wordt ondersteund door een secretaris die eveneens is aangewezen door het College van Bestuur.
10. Het indienen van een bezwaar of beroep kan digitaal worden ingediend bij de Commissie van Beroep voor Examens via het emailadres klachtenmeldpunt@landstedegroep.nl

1.11. Hardheidsclausule

De directeur kan, in uitzonderlijke gevallen waarin de toepassing van dit reglement tot onredelijke gevolgen leidt, besluiten een bepaling van dit reglement geheel of gedeeltelijk buiten toepassing te laten.

2. Examencommissie

2.1. Taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen);
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen;
 - c. het behandelen van verzoeken en klachten met betrekking tot het schoolexamen;
 - d. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een examenreglement en een PTA voor het bevoegd gezag.
2. De directeur stelt in een huishoudelijk reglement de werkwijze en de uitvoering van de taken en bevoegdheden vast, zoals bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een jaarevaluatie op waarin de volgende onderdelen zijn opgenomen:
 - a. de bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. evaluatie van de kwaliteit van de schoolexaminering en een advies over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
4. De examencommissie verstrekt het huishoudelijk reglement en de jaarevaluatie aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van de school.
5. Als een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

2.2. Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag van Landstede Groep:
 - a. stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
 - b. benoemt de leden van de examencommissie voor een looptijd van twee schooljaren.
 - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en tenminste drie leden.
3. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
4. Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.
5. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van een school;
 - c. leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad van de school;
 - d. leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers.

3. Schoolexamen

3.1 Wettelijk kader betreffende inhaal- en herkansingsmogelijkheden³

1. Als een kandidaat om als gevolg van ziekte of een andere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid bij één of meer toetsen niet aanwezig is, wordt hem op een later tijdstip gelegenheid gegeven deze in te halen.
2. Deze inhaalbaarheid is in geen geval van invloed op het aantal herkansingsmogelijkheden dat de kandidaat ter beschikking staat.

4. Centraal examen

4.1. Tijdvakken en examendata

1. Het centraal examen wordt in principe afgenomen in het laatste leerjaar. Een uitzondering hierop zijn de CSPE, welke ook in het voorlaatste schooljaar kunnen worden afgenomen.
2. Het centraal examen heeft een eerste, tweede en derde tijdvak. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het CvTE.
3. In afwijking van lid 2 geldt voor de CSPE en de digitale centrale examens geen eerste en tweede tijdvak, maar een door het CvTE aangewezen examenperiode.
4. De directeur stelt de kandidaten tijdig op de hoogte van de data en de tijdstippen waarop het centraal examen zal plaatsvinden.

4.2. Verhinderde deelname centraal examen

1. Als een kandidaat om een geldige reden, beoordeeld door de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt hij de mogelijkheid om in het tweede tijdvak het centraal examen alsnog te voltooien. Dit voor maximaal twee toetsen per dag.
2. In afwijking van lid 1 geldt voor de CSPE en de digitale centrale examens dat de kandidaat op een door het bevoegd gezag bepaald tijdstip de mogelijkheid tot voltooien krijgt.
3. Als een kandidaat in het tweede tijdvak ook verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak of examenperiode voor het CSPE en digitale centrale examens niet kan afronden, krijgt hij de mogelijkheid om in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
4. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk via de directeur aan bij het CvTE.
5. Afwezigheid zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels gelden uit artikel 1.9 uit dit examenreglement.
6. Als een kandidaat tijdens een centraal examen ziek wordt, wordt het protocol uit het document 'Protocol Centrale Examens voorgezet onderwijs' van de VO-raad gevolgd.

4.3. Regels bij het centraal examen

1. Voor aanvang van het centraal examen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gesteld van regels en procedures tijdens het centraal examen.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen over de opgaven gedaan. Mededelingen van het CvTE zijn hier een uitzondering op.
3. De directeur is ervoor verantwoordelijk dat er voldoende toezicht is bij het centraal examen. Tijdens het centraal examen wordt door één van de toezichthouders een proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal wordt samen met het gemaakte examenwerk na afloop van de zitting ingeleverd bij de examensecretaris of de schoolleiding.

³ [Artikel 2.60 Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd blijft gelijk aan de oorspronkelijke eindtijd.
5. Het centraal examen mag niet met potlood gemaakt worden (uitgezonderd tekeningen en grafieken).
6. Tassen, jassen e.d. moeten buiten het lokaal waar de examens plaatsvinden (hierna: "de examenruimte") blijven.
7. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Het is verboden communicatiemiddelen (zoals smartphones, laptops of tablets) en horloges mee te nemen de examenruimte in. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen gecontroleerd. Zie voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, bijlage A.
8. Een kandidaat mag niet zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit de examenruimte gaan.
9. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf één uur na de opening van het centraal examen.
10. Gedurende het laatste kwartier van het centraal examen verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, niemand de examenruimte.
11. Alle aan de kandidaten voorgelegde opgaven en (klad)papieren voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van het centraal examen.
12. De kandidaat levert zijn/haar werk in bij één van de toezichthouders, die het tijdstip van inname noteert op het proces-verbaal. Aan het eind van de examenzitting controleren de toezichthouders of het werk van alle kandidaten ingenomen is.
13. Gemaakt werk dat de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de examiner(s) worden ingenomen.
14. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de zaal heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
15. Deelname aan het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

4.4. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen wordt ten minste 6 maanden na uitslagbepaling bewaard door de directeur.
2. Een door de directeur en de examensecretaris ondertekend exemplaar van de opgave wordt ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

4.5. Inzien examenwerk

1. Het (digitale) schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de directeur door de kandidaat worden ingezien. Een leerling heeft volgens de privacywetgeving AVG recht op een kopie van het eigen gemaakte en nagekeken examenwerk (SE + CE) wanneer hier persoonsgegevens op staan. Er mogen tijdens de inzage geen aantekeningen worden gemaakt.
Het originele examenwerk blijft eigendom van de school en mag door de kandidaat niet worden meegenomen buiten de voor het inzien aangewezen ruimte.
2. Als door het inzien van het examenwerk blijkt dat er een verkeerd aantal punten is toegekend, worden de directeur en de examensecretaris hiervan direct op de hoogte gesteld door de medewerkers van de school die bij het inzien aanwezig waren. Deze vertegenwoordigers doen geen uitspraak over het gevolg van de constatering dat er mogelijk een onjuiste score is toegekend. Bij het inzien kan worden ontdekt dat een score zowel te hoog als te laag is

vastgesteld, waardoor een cijfer als gevolg daarvan zowel naar boven als naar beneden kan worden bijgesteld.

5. Uitslag, herkansing en diplomering

5.1. Bepaling eindcijfer en beoordeling

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak dat wordt afgesloten met een centraal examen op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
3. Als een vak alleen een schoolexamen kent, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

5.2. Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 5.3 uit dit examenreglement.
2. Indien dat nodig en mogelijk is om de kandidaat te laten slagen, betrekken zij van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen echter een eindexamen te vormen als bedoeld in hoofdstuk II van het Wet voortgezet onderwijs 2020.

5.3. Uitslagregels

vmbo

1. De kandidaat die eindexamen van een leerweg in vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen genoemd in artikel 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
 - f. hij het loopbaandossier heeft gemaakt volgens het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van de school; als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald. In aanvulling op het eerste lid wordt in vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer). De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4 van dit examenreglement.

2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat in vmbo bb/kb het combinatiecijfer van de vier beroepsgerichte keuzevakken in de slaag- / zakregeling ten allen tijde meetelt als één cijfer (combinatiecijfer). De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4 van dit examenreglement.
3. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de Wet op het voorgezet onderwijs geslaagd indien:
 - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft;
 - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
 - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 2.103 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

4. Voor leerlingen die het praktijkgerichte vak als examenvak volgen bij gl/tl : het praktijkgerichte vak wordt afgesloten met een schoolexamen. In het praktijkgerichte vak doet de kandidaat geen centraal examen.

Het praktijkgerichte vak telt mee in de slaag-zakregeling. Het is één van de vakken die meetelt voor het diploma. Het schoolexamenresultaat is opgebouwd uit de verschillende beoordelingen binnen het praktijkgerichte vak. Het schoolexamenresultaat is daarmee ook het eindcijfer en telt mee voor de vaststelling van de uitslag.

Het cijfer telt niet mee in de zogenaamde 5,5-regeling. Die regel bepaalt dat de leerling voor alle vakken waarin centrale examens wordt gedaan een 5,5 of hoger moet hebben gehaald. Het praktijkgerichte vak wordt echter met een schoolexamen afgesloten, waardoor deze regel niet geldt.

In het PTA staat of onderdelen van het praktijkgericht programma herkanst kunnen worden.

havo en vwo

5. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij: voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak/de andere vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - iv. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. geen van de eindcijfers van de vakken die gezamenlijk het combinatiecijfer vormen lager is dan 4.

- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
6. Bij de uitslagbepaling volgens het vierde lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak (combinatiecijfer), voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan onder de voorwaarden zoals genoemd in artikel 3.34 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 toevoegen: literatuur, ANW, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs. De samenstelling van het combinatiecijfer wordt, indien van toepassing, toegelicht onder artikel 6.4.

5.4. Bekendmaking uitslag

1. Zodra de uitslag volgens artikel 5.2 is vastgesteld, maakt de directeur deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van wat in artikel 5.5 staat vermeld. De in de eerste zin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag als artikel 5.5, eerste lid, van dit examenreglement niet wordt toegepast.

5.5. Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 4.2.3. van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste zin, om ook het CSPE te herkansen. De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 5.4. de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat meldt bij de directeur schriftelijk dat hij gebruik wil maken van de recht op herkansing zoals beschreven in het eerste lid. Dit dient gedaan te worden vóór een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld volgens de uitslagregels en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.
5. Het eerste tot en met het vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

5.6. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo,
 - f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
 - i. de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
 - ii. deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 3.34 en 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020,
 - h. de uitslag van het eindexamen.

- i. het cijfer voor het schoolexamen rekenen voor kandidaten zonder het vak wiskunde wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

5.7. Cum laude regeling

1. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vwo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond artikel 4.3.
2. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen havo als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 4.3.
3. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3 van dit examenreglement.
4. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het eindcijfer berekend op grond van artikel 5.3 van dit examenreglement, en

- b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3.
- 5. Een kandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg als zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 4.3 van dit examenreglement, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 5.3.

6. Overige bepalingen

6.1. Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, onder voorwaarde dat aan de overige bepalingen van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en de Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt voldaan. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke beperking, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt melding gedaan aan de inspectie.

6.2. Spreiding voltooiing eindexamen

1. Als een kandidaat door langdurige ziekte of bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheden, niet in staat is geweest om het onderwijs in alle eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, kan het bevoegd gezag, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 5.5, eerste tot en met het vierde lid, is van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen. Het in dat artikel bedoelde recht ontstaat in het eerste schooljaar nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

4. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 4.3.

6.3. Examen op hoger niveau en terugvaloptie

1. De directeur kan kandidaten de mogelijkheid bieden om één of meer vakken op een hoger niveau te volgen en af te sluiten in plaats van het niveau van de eigen leerweg. Kandidaten doen éénmaal centraal examen voor het betreffende vak. Dat wil zeggen dat ze één vak niet gelijktijdig op twee niveaus af kunnen sluiten.
2. Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd, is bepaald op het moment dat de school het schoolexamencijfer verstrekt aan de DUO. Voor het bepalen van het eindcijfer gelden alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau.
3. Het diploma wordt bepaald door de vakken van het laagste niveau. Vakken die op een hoger niveau zijn afgesloten worden vermeld op de cijferlijst.
4. Wanneer een examen op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving niet of niet naar tevredenheid gehaald wordt in het eerste tijdvak, kan een kandidaat alsnog centraal examen afleggen op het niveau van die schoolsoort of leerweg. Deze mogelijkheid tot terugval wordt niet als een herkansing gezien, het recht op herkansing vervalt niet. Als er gekozen is voor het gebruik maken van de terugvaloptie, dan telt dat cijfer mee bij de uitslagbepaling. Het resultaat van het schoolexamen dat behaald is op het hogere niveau blijft staan en wordt onveranderd overgenomen als schoolexamencijfer van het eigen niveau.

6.4. Eindexamen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 4.1.2, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 5.4 is bij deelname in een eerder leerjaar ook van toepassing.
4. Als het eerste lid wordt toegepast, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het CvTE.
5. Als een kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

DEEL B – Schoolexamen

Agnieten College Zwartsluis 2024-2025

VMBO

Basis

Kader

Gemengde en Theoretische Leerweg

Versie: 3.0

Datum: september 2024

Voorwoord

Beste leerling, ouder/verzorgende, medewerker en overige betrokkenen bij de eindexamining, In dit document is het examenreglement beschreven. In het examenreglement vind je alle spelregels die gelden bij schoolexamens en centrale examens. Daarnaast wordt uitgelegd hoe bij problemen bezwaar kan worden gemaakt. Dit examenreglement geldt voor alle afdelingen van alle leerjaren voor de VO-scholen van Landstede Groep in schooljaar 2024/2025. Omdat vanuit de wet- en regelgeving regels kunnen veranderen, wordt het examenreglement per schooljaar vastgesteld. Het is daarom belangrijk om naar het examenreglement van het huidige leerjaar te kijken. Vanwege de leesbaarheid van het document is gekozen voor de mannelijke persoonsvorm, overal waar in het document 'hij' staat geschreven, kan ook 'zij', 'hen' en 'die' worden gelezen.

Het examenreglement bestaat uit twee delen: deel A en deel B.

- Deel A is het deel wat voor alle scholen geldt van Landstede Groep. In dit deel is beschreven wat de algemene regels zijn, wat de taken van een examencommissie zijn, wat de regels en werkwijze van het centraal examen zijn en de regels zijn bij het bepalen van de uitslag, herkansing en diplomering.

- Deel B gaat over het schoolexamen, waarbij per school andere regels kunnen gelden. Dit schooljaar is een belangrijk jaar: eind mei ga je deze opleiding afsluiten (wanneer alles volgens planning verloopt) en als alles goed gaat, kan je in juli je diploma in ontvangst nemen.

De examenkandidaat ontvangt van school een uittreksel uit het leerlingvolgsysteem en een formulier met de (gekozen) vakken. De persoonsgegevens en vakken moeten worden gecontroleerd. Zijn er wijzigingen dan worden deze door de ouder/verzorger gewijzigd op het betreffende formulier. Examenkandidaten en ouder(s)/verzorger(s) tekenen voor de juistheid van persoonsgegevens en vakkenpakket.

Ter controle kan gevraagd worden om een identiteitsbewijs te laten zien. De inleverdatum van de brieven is vermeld. Mocht de mentor de brieven, ondanks herhaalde verzoeken, niet retour ontvangen hebben, dan wordt gesteld dat jij/u akkoord gaat met de geregistreerde gegevens in Magister.

In het examenjaar is het van belang dat je vanaf de eerste dag serieus aan de slag gaat. Houd je werk met regelmaat bij, dat werkt vaak beter dan pas kort voor een schoolexamenweek c.q. examen te gaan studeren. Voor vragen en opmerkingen kun je terecht bij je mentor, vakdocent of examencommissie.

Heel veel succes in je examenjaar.

De examencommissie:

Voorzitter:

Dhr. B. Broek

Kwaliteitsfunctionaris:

Lid: mevr. M. Gabriël

Algemeen lid:

Dhr. S. Kielstra

Examensecretaris:

Dhr. M. Weijenberg (BL en KL)

Dhr. F. Stoel (GL en TL)

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
DEEL B – Schoolexamen	4
7.Schoolexamen.....	5
7.1.Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	5
7.2. Inrichting schoolexamen	5
7.3. Regels bij het schoolexamen	5
7.4.Beoordeling schoolexamen	6
7.5.Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen	7
7.6.Bewaren examenwerk	7
7.7.Inzien examenwerk	7
7.8.Verhindering deelname schoolexamen	7
7.9.Herkansingsregeling/herexamenregeling schoolexamen	8
7.10.Resultaten schoolexamen	9
7.11.Vrijstelling/ontheffing	9
Bijlage A. Toegestane hulpmiddelen centraal examen	10
Bijlage B Keuze eindexamenvakken	11
Bijlage C. School-specifieke eisen profielwerkstuk.....	13

DEEL B – Schoolexamen 2024-2025
Agnieten College Zwartsluis

7. Schoolexamen

7.1. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een PTA vast, dat in elke geval betrekking heeft op het huidige schooljaar.
2. In het PTA staat per vak aangegeven:
 - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst,
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - c. de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen
 - d. de periodes waarin het schoolexamen wordt afgenomen,
 - e. welke toetsen van het schoolexamen te herkansen zijn,
 - f. wat de weging van een toets is binnen het schoolexamen van een vak,
 - g. de berekening hoe het cijfer voor het schoolexamen van een vak tot stand komt.
3. Het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en via magister aan de kandidaten gegeven.
4. Als het schoolexamen een praktische opdracht is, moet dit verplicht voor of op de deadline ingeleverd zijn.

7.2. Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier.
2. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht volgens hetgeen per vak in het PTA is aangegeven.
3. Kandidaten zonder het vak wiskunde leggen een schoolexamen rekenen af. Dit schoolexamen wordt in het laatste schooljaar afgelegd. De inrichting staat opgenomen in het PTA.
4. Het schoolexamen begint voor het vmbo voor bepaalde vakken en PTA onderdelen in leerjaar 3 (zie bijlage PTA) en wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, bedoeld in artikel 3.1.2.
5. De vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, moeten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen zijn afgesloten.
6. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het schoolexamen kan bestaan uit een: schriftelijke toets, praktijk toets, mondelinge toets, werkstuk, presentatie, proeve van bekwaamheid, kennis/theorietoets.
8. Deelname aan het centraal examen is pas mogelijk, als zowel de becijferde als niet-becijferde onderdelen van alle vakken van het schoolexamen zijn afgerond.

7.3. Regels bij het schoolexamen

1. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Als een kandidaat na een half uur te laat komt geldt dit als verhindering, hiervoor gelden de regels uit artikel 7.8.
2. Wanneer een deadline van een praktische opdracht of profielwerkstuk etc. wordt overschreven geldt dit als een onregelmatigheid (zie Examenreglement Deel A, artikel 1.9). Hierdoor kan de praktische opdracht of profielwerkstuk etc. niet beoordeeld worden. De directeur is bevoegd tot en besluit over het opleggen van een maatregel zoals benoemd in 1.9 van dit reglement.

3. Het gemaakte werk zowel schriftelijk als digitaal wordt na afronding tijdens het schoolexamen ingeleverd bij de surveillant/docent. De gemaakte schoolexamens worden in volgorde van kandidaat nummer overgedragen aan de examensecretaris, die na controle het eerst bewaard in de kluis of direct aan de betreffende vakdocent het gemaakte werk overdraagt. Na correctie wordt het gemaakte werk tot 6 maanden na uitslagbepaling bewaard door de betreffende vakdocenten zelf. Digitale schoolexamens moeten ter controle ook inzichtelijk zijn voor de examensecretaris/commissie.
4. Digitaal gemaakte toetsen worden voor de looptijd van het PTA tenminste 6 maanden na uitslagbepaling op een veilige plek opgeslagen en bewaard door de vakdocent.
5. De vakdocent meldt tijdig *tijdens de les* aan de kandidaat welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij een schoolexamen.
6. De kandidaat schrijft tijdens een toets met pen; het is niet toegestaan om de toets met potlood of uitwisbare inkt te maken. Wel is het toegestaan om grafieken en dergelijke met potlood te maken.
7. Tassen, jassen e.d. mogen niet in de examenruimte aanwezig zijn.
8. Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Het is verboden communicatiemiddelen (w.o. mobieltjes) mee te nemen de examenruimte in, ook een horloge is niet toegestaan. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen kunnen voorafgaand aan het examen worden gecontroleerd.
9. De opgaven en uitwerkingen van een toets voor het schoolexamen worden door de kandidaat ingeleverd bij de aanwezige surveillant.
10. De bijlagen waarop een antwoord moet worden ingevuld, dienen in het overige werk te worden gesloten. Indien het werk uit meerdere papieren bestaat, dienen deze in elkaar gestoken te worden ingeleverd.
11. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
12. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf één uur na de opening van de zitting.
13. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, niemand de examenruimte
14. Deelname aan enige toets van het schoolexamen betekent, dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
15. Indien van toepassing op te nemen: werkwijze bij afstandstoetsing.

7.4. Beoordeling schoolexamen

1. De cijfers voor toetsen uit het schoolexamen worden gegeven in een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0. Deze cijfers worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk na twee schoolweken via Magister aan de kandidaat bekend gemaakt. Via de vakdocent/de examensecretaris kan een kandidaat tot uiterlijk twee schoolweken na bekend maken van de uitslag schriftelijk aangeven of het cijfer correct in Magister is verwerkt.
2. De berekening van het eindcijfer van het schoolexamen staat per vak aangegeven in het PTA. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
 - o Als in een vak geen centraal examen wordt afgelegd dan is het schoolexamencijfer het eindcijfer voor het eindexamen. Is dit eindcijfer niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma minder dan 45 zijn, naar beneden afgerond en indien deze 45 of meer zijn, naar boven afgerond. Bijvoorbeeld: 5,44 wordt een 5 en 5,45 wordt een 6.
 - o Als in een vak ook centraal examen wordt gedaan, wordt het cijfer van het schoolexamen afgerond op 1 decimaal. Is het tweede decimaal een cijfer van 1 t/m 4, dan wordt het naar beneden afgerond, is het een cijfer van 5 t/m 9 dan wordt het naar boven afgerond.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken (vmbo-tl) en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze

beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en gebeurt op basis van het voldoende afsluiten van de betreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier.

4. In afwijking van het eerste lid wordt voor het vmbo het profielwerkstuk beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
5. Het combinatiecijfer voor het vwo en havo bestaat uit het rekenkundige gemiddelde van de vakken maatschappijleer, ckv, literatuur, godsdienst, levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, ANW en het profielwerkstuk. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee. Geen van deze vakken mag een (afgerond) cijfer hebben lager dan een 4. Bij de uitslag- bepaling wordt het combinatiecijfer beschouwd als het cijfer van één vak.
6. Het combinatiecijfer voor vmbo bb en kb is het gemiddelde van de eindcijfers behaald voor de beroepsgerichte keuzevakken. Voor geen van deze keuzevakken mag afzonderlijk een eindcijfer lager dan 4 mag worden behaald.
7. Het combinatiecijfer voor vmbo gl is het gewogen gemiddelde van de eindcijfers voor het profielvak en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn. Als er examen is gedaan in drie keuzevakken, dan tellen die drie eindcijfers ieder één keer en het eindcijfer voor het profielvak drie keer.

7.5. Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor de start van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur of gemandateerde teamleider(s) een overzicht met daarin, voor zover van toepassing:
 - a. de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
 - b. de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De directeur of de gemandateerde teamleider de examensecretaris tekenen voor verstrekking van dit overzicht.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van dit overzicht.

7.6. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het schoolexamen wordt ten minste 6 maanden na uitslagbepaling bewaard **door de** directeur.

7.7. Inzien examenwerk

1. Het (digitale) schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de directeur door de kandidaat worden ingezien. Er mogen tijdens de inzage geen aantekeningen worden gemaakt. Het originele examenwerk blijft eigendom van de school en mag door de kandidaat niet worden meegenomen buiten de voor het inzien aangewezen ruimte.
2. Als door het inzien van het schoolexamenwerk blijkt dat er een verkeerd aantal punten is toegekend, worden de directeur en de examensecretaris hiervan direct op de hoogte gesteld door de vertegenwoordigers van de school welke bij het inzien aanwezig waren. Deze vertegenwoordigers doen geen uitspraak over het gevolg van de constatering dat er mogelijk een onjuiste score is toegekend. Bij het inzien kan worden ontdekt dat een score zowel te hoog als te laag is vastgesteld, waardoor een cijfer als gevolg daarvan zowel naar boven als naar beneden kan worden bijgesteld.
3. Een leerling heeft volgens de privacywetgeving AVG recht op een kopie van het eigen gemaakte en nagekeken examenwerk (SE + CE) wanneer hier persoonsgegevens op staan.

7.8. Verhinderende deelname schoolexamen

1. Als een kandidaat door ziekte, buitengewone omstandigheden of overmacht niet in staat is aan een onderdeel van het SE deel te nemen of een werk tijdig in te leveren, meldt hij of zij minderjarigheid

- zijn ouders/verzorgers dit zo spoedig mogelijk tot uiterlijk vóór de start/deadline van het SE onderdeel aan de examinerator/ de examensecretaris.
2. Binnen twee werkdagen na de in het eerste lid genoemde melding sturen de ouders/verzorgers/voogden van de kandidaat een door hen ondertekende verklaring met toelichting van de reden van verhindering aan de directeur/ de examensecretaris. Als een kandidaat om een geldige reden – beoordeeld door de directeur – bij één of meer toetsen niet aanwezig is, wordt hem op een later tijdstip gelegenheid gegeven deze in te halen tijdens de eerstvolgende inhaalmogelijkheid. Deze inhaalmogelijkheid is in géén geval van invloed op het aantal herkansingsmogelijkheid dat de kandidaat ter beschikking staat (zie Examenreglement Deel A, artikel 3.1).
 3. Afwezigheid zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels gelden uit artikel 1.9 van Deel A van dit examenreglement.
 4. Een zieke kandidaat besluit voor aanvang van de toets of hij de schoolexamentoets gaat maken of dat zijn ouder/verzorger hem tijdig voor aanvang van de toets afmeldt. Maakt hij de toets dan telt het resultaat. Eenmaal gestart is gemaakt. Een kandidaat die tijdens de schoolexamentoets plotseling ziek wordt, wordt opgevangen en maakt de toets in quarantaine gezeten af. Wanneer de kandidaat niet in staat is de toets voort te zetten, dan telt het tot dan toe gemaakte werk of wordt het gemaakte werk ongeldig verklaard, dit afhankelijk van de situatie en ter beoordeling door de examenvoorzitter of bij diens afwezigheid door een gemandateerd examencommissielid.
 5. .

7.9. Herkansingsregeling/herexamenregeling schoolexamen

1. De kandidaat die aan de herkansing voor enig schoolexamen wenst deel te nemen, dient dit voor de deadline aan te geven door een herkansingsformulier op papier of digitaal via magister in te leveren via de aangegeven procedure; deze staat vermeld op het herkansingsformulier of bij het digitale formulier in magister.
2. De herkansing heeft dezelfde vorm en lengte en omvat dezelfde leerstof als de toets waarvoor de herkansing is aangevraagd.
3. De herkansing vindt plaats op een door de examensecretaris en examendocent vast te stellen datum en tijdstip.
4. Als de kandidaat om enige geldige reden (zie artikel 7.8) verhinderd is deel te nemen aan de door hem aangevraagde herkansing, vervalt het recht op herkansing. Het resultaat dat hij voor de oorspronkelijke toets behaalde wordt definitief.
5. Van de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor de oorspronkelijke toets en de herkansing, wordt de hoogste beoordeling vastgesteld als definitief resultaat.
6. In het examenjaar zijn drie toetsperiodes; elke toetsperiode wordt afgesloten met een toetsweek waarin de behandelde stof wordt getoetst, deze data zijn terug te vinden in de jaarplanner. In het voorexamenjaar worden enkele SE-toetsen afgenomen, waarin de behandelde stof wordt getoetst. De toetsdata zijn terug te vinden in Magister. Dit voorexamenjaar telt als 1 toetsperiode.
7. Per toetsperiode kan, wanneer mogelijk, één (schoolexamen)toets worden herkanst. M.u.v. de beroepsgerichte vakken waar dezelfde regeling geldt als bij het CSPE.
8. Een inhaaltoets mag herkanst worden indien deze herkansbaar is in het PTA.
9. De kandidaat, die met geldige reden (ziekte of een andere van zijn/haar wil onafhankelijke omstandigheid) afwezig is geweest tijdens één of meer toetsen in een bepaalde periode, haalt deze toets(en) zo spoedig mogelijk in, het streven hierbij is dit voor het herkansingmoment van deze periode te doen..
10. Als er in een periode geen gebruik gemaakt wordt van het recht op herkansen, vervalt die herkansing.
11. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen in het vmbo aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Het bevoegd gezag verleent dit recht in elk geval voor het vak

maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de vmbo leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Dit geldt ook voor het vak Kunstvakken 1 inclusief CKV wat naar behoren moet zijn afgerond.

12. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het negende lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

7.10. Resultaten schoolexamen

1. De resultaten van het schoolexamen komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd. Voor vakken die in enig leerjaar, niet zijnde het laatste leerjaar, enkel door schoolexamens geheel worden afgesloten, geldt dat de resultaten gehandhaafd mogen blijven, indien het resultaat 5.5 of hoger is en de kandidaat daarvoor schriftelijk kiest.
2. De resultaten betreffende het schoolexamen, behaald in enig leerjaar, worden zowel aan de kandidaat als aan zijn ouders/verzorgers bekend gemaakt.
3. Voor de kandidaat die tot een leerjaar, waarover zich het schoolexamen uitstrekt, wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds schoolexamentoetsen zijn afgenomen, stelt de directeur een persoonlijk PTA vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

7.11. Vrijstelling/ontheffing

1. Het bevoegd gezag van een school kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het volgen van vakken zoals beschreven in artikel 3.42 en 3.43 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. Na onderzoek door het team interne begeleiding kan een kandidaat aanspraak maken op ontheffing. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
3. Vrijstellingen worden verleend op basis van artikel 2.8(vwo), 2.14 (havo) en 2.32 (vmbo) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
4. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen VMBO geldt het volgende:
 - i. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - ii. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - iii. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 2.20 en 2.21, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - iv. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

- v. vakken die op grond van artikel 2.23 tweede en derde lid van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
- vi. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

Bijlage A Toegestane hulpmiddelen centraal examen

Hieronder vind je wat je bij welk vak in de examenzaal bij je mag hebben. (zowel bij alle schoolexamens en centraal examen, inclusief de herkansingen)

Zie https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-08/hulpmiddelen_vmbo_2025_v3.pdf voor een toelichting op de specificaties van de hulpmiddelen.

HULPMIDDELEN VMBO 2025

1 WAT IS ANDERS IN 2025

Er zijn wijzigingen ten opzichte van de toegestane hulpmiddelen vmbo 2024. De wijzigingen in 2025 betreffen de inzet van spraaksynthese.

2 TOEGESTANE HULPMIDDELEN VMBO 2025

Vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	alle leerwegen	Basispakket, bestaande uit: - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - nietmachine (zie 3.5) - geometrische driehoek - vlakgum - rekenmachine (zie 3.2) - computer als schrijfgerei (zie 3.4)
alle centrale examens	alle leerwegen	Eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands (zie 3.1.1) <i>of</i> Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands (zie 3.1.1)
Fries, moderne vreemde talen	alle leerwegen	Woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.1.2)
alle vakken, behalve de talen	alle leerwegen	Spraaksynthese (zie 3.5)
wiskunde	alle leerwegen	Naast of in plaats van de geometrische driehoek: een windroos roosterpapier in cm ²

nask 1, nask 2	alle leerwegen	Door het CvTE goedgekeurd informatiemateriaal (zie 3.3)
cspe beroepsgericht	bb, kb en gl	De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten van het cspe wordt elk jaar o.a. in de instructie voor de examinerator meegedeeld.

Bijlage B Keuze eindexamenvakken

Hierbij per niveau en jaarlaag een overzicht van de keuzevakken uit het gemeenschappelijk deel en het vrije deel waaruit een kandidaat kan kiezen

TL/GL

De keuzes van klas 3 naar 4:

Gemengde leerweg en theoretische leerweg

Naam:

Huidige klas:

Keuzeformulier profielen voor theoretische leerweg/gemengde leerweg van leerjaar 3 naar 4

☐ techniek tl	☐ zorg en welzijn tl	☐ economie tl	☐ groen tl	☐ economie & ondernemen gl
--------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	---

Uur

4	Gemeenschappelijk deel
4	Nederlands
1	Engels
1	mentories
2	rekenen
1	lichamelijke opvoeding
1	godsdienst

13uur

4	X wiskunde	4	X biologie	4	X economie	4	X wiskunde	4	X economie
4	X nask1	4	O geschiedenis*	4	O Duits*	4	O biologie*	4	X economie & ondernemen
		4	O aardrijkskunde*	4	O wiskunde*	4	O nask1*	4	O Duits*
		4	O wiskunde*			4		4	O wiskunde*

Vrije deel (kleur de bolletjes in van de door jou gekozen vakken)

Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren	Vul aan tot 29 lesuren
4 O biologie	4 O Duits	4 O biologie	4 O Duits	4 O biologie
4 O Duits	4 O economie	4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)
4 O beeldend (tek of handv)	4 O beeldend (tek of handv)	4 O aardrijkskunde	4 O economie	4 O aardrijkskunde
4 O economie	4 O nask1	4 O geschiedenis	4 O geschiedenis	4 O geschiedenis
4 O geschiedenis	4 O nask2	4 O nask1	4 O aardrijkskunde	4 O nask1
4 O aardrijkskunde	4 O Frans	4 O nask2	4 O nask2	4 O nask2
4 O nask2	4 evt 7e vak zelf invullen	4 O Frans	4 O Frans	4 O Frans
4 O Frans	O _____	4 evt 7e vak zelf invullen	4 evt 7e vak zelf invullen	
4 evt 7e vak zelf invullen		O _____	O _____	
O _____				

29 uur 29 uur 29 uur 29 uur

Stappenplan

- Maak voor jezelf een overzicht van vakken die je graag wilt houden.
- Van de vakken met een * moet er minimaal 1 gekozen worden.
- Kijk binnen welk profiel de door jou gekozen vakken het beste passen. Kleur het bolletje van dat profiel in.
- Kleur nu de bolletjes van de door jou gekozen vakken in dezelfde kolom in.
- Wanneer je een 7e vak hebt gekozen kom je uit op 33 uur.

Let op

Wil je na het behalen van je diploma naar 4 havo. Kies dan altijd een tl profiel en bespreek dit met meneer van der Kolk.

Afkortingen

- * nask1 = natuurkunde
- * nask2 = scheikunde
- * k&c = kunst en cultuur

Kies 1 beroepsgerichte keuzevak.

☐ webshop
☐ marketing
☐ distributie
☐ ondernemen
☐ internationale handel

29 uur

Geef hier aan welke van de bovenstaande keuzevakken je vorig jaar hebt afgerond

O _____

De keuzes voor klas 2 naar klas 3 vanwege doorlopende PTA's vanaf klas 3:

Naam:.....

Huidige klas:.....

Keuzeformulier profielen voor theoretische leerweg/gemengde leerweg van leerjaar 2 naar 3

**Agnieten
college**

☐ Techniek tl	☐ Zorg en Welzijn tl	☐ Economie tl	☐ Groen tl	☐ Economie en ondernemen gl
--------------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	--

Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3	Nederlands	3
Engels	3	Engels	3	Engels	3	Engels	3	Engels	3
mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1	mentorles	1
rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1	rekenen	1
maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2	maatschappijleer	2
lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3	lichamelijke opvoeding	3
godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1	godsdienst	1
kckv	1	kckv	1	kckv	1	kckv	1	kckv	1

wiskunde	3	biologie	3	economie	3	wiskunde	3	economie	3
nask1/natuurkunde	3			wiskunde	3	biologie	3	economie en ondernemen	4

Vrije deel (kleur de bolletjes in van de door jou gekozen vakken)

☐ Duits of ☐ economie of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ wiskunde* of ☐ geschiedenis*	3	☐ Duits of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ geschiedenis of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ geschiedenis of ☐ nask1/natuurkunde	3	☐ Duits* of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ wiskunde* of ☐ nask2/scheikunde	3
☐ Frans of ☐ biologie	3	☐ economie of ☐ nask1/natuurkunde of ☐ wiskunde*	3	☐ Frans of ☐ biologie	3	☐ Duits of ☐ economie of ☐ nask2/scheikunde	3	☐ Frans* of ☐ biologie	3
☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ Duits of ☐ nask2/scheikunde ☐ aardrijkskunde* of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3	☐ aardrijkskunde of ☐ kunst en cultuur	3

van de vakken met een * moet er in het profiel Z&W en E&O ten minste 1 gekozen worden

Kies 1 beroepsgericht keuzedeel

☐ webshop ☐ marketing ☐ ondernemen ☐ internationale handel

Stappenplan

- Maak voor jezelf een overzicht van vakken die je graag wilt houden.
- Sommige vakken kunnen niet naast elkaar gekozen worden.
Voorbeeld: Je kunt geen Frans en biologie kiezen. Het is Frans of biologie.
- Kijk binnen welk profiel de door jou gekozen vakken het beste passen. Kleur het bolletje van dat profiel in.
- Kleur nu de bolletjes van de door jou gekozen vakken in dezelfde kolom in.

Let op

Wil je na het behalen van je diploma door naar 4 havo zie achterzijde van dit formulier.

Basis/Kader

Profielen:

- ☐ 1. Economie en Ondernemen
- ☐ 2. Zorg en Welzijn
- ☐ 3. Bouw, Wonen en Interieur

Profielrichting:

1. Economie en Ondernemen

Kies 1 keuzevak

- ☐ Marketing
- ☐ Gastheerspecialisatie
- ☐ Internationale handel (KB)
- ☐ Webshop
- ☐ Presentatie & Styling
- ☐ Officemanagement
- ☐ Distributie

- o Financieel en administratief beheer
- o Teken, schilderen en illustreren
- o Ondernemen en het ondernemingsplan

2. Zorg en Welzijn

Kies keuzevak Z&W

- o Kennismaking met uiterlijke verzorging
- o Welzijn kind en jongere
- o Welzijn volwassenen en ouderen
- o Presentatie & Styling
- o Haarverzorging
- o Huidverzorging
- o Wonen en huishouden
- o Assisteren in de gezondheidszorg (KB)
- o Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten
- o Voorkomen van ongevallen en EHBO
- o Gastheerspecialisatie

3. Bouw, Wonen en interieur

Kies keuzevak BWI:

- o Daken en kapconstructies van hout.
- o Schoonmetselwerk
- o Schilderen van hout- en steenachtige ondergronden
- o Bouwkundig onderhoud, renovatie en transformatie
- o Gevelopeningen
- o Bijzonder metselwerk
- o Wandafwerking
- o Meubelmaken
- o Drinkwater en sanitair
- o Woon- en kantoortechnologie

Bijlage C School-specifieke eisen profielwerkstuk

Alleen voor GL/TL

Het profielwerkstuk is een onderdeel geworden van het LOB-leren en dan met name op het gebied van de Arbeidsoriëntatie. Hiervoor loopt de kandidaat in klas 3 een week lang een stage bij een bedrijf of instelling naar keuze. De kandidaat krijgt dan ook een stageboekje om zijn of haar indrukken in te verwerken met daarin ook richtlijnen om hiervoor een verslag en presentatie te maken. Verder volgt hierop in dezelfde week op donderdagavond een presentatie in marktvorm over de stage die gelopen is door de leerling. De kandidaat wordt naast een beoordeling op het verslag en eindgesprek, ook op deze avond beoordeelt voor zijn/haar presentatie. Deze 3 onderdelen vormen de grondlegger voor het eindresultaat van het profielwerkstuk en het resultaat wordt door deze 3 onderdelen beoordeelt met een Goed, Voldoende of Onvoldoende in Magister.

Eis hierbij is dat het geheel als profielwerkstuk met minimaal een voldoende is afgesloten, zo niet moet de leerling proberen hier alsnog aan te voldoen door een onderdeel aan te passen of alles volledig over te doen.]

PTA AARDRIJKSKUNDE

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1)	X			AK/K/7 AK/V/4	Bestuderen: hoofdstuk 1 t/m 3 Arm en Rijk + casus (blz. 8 t/m 47)	Schriftelijk	45 min	ak140/ ak100	Ja*	1x
LJ3 (P2)	X			AK/K/5 AK/V/2	Bestuderen: hoofdstuk 4 t/m 6 Energie + casus (blz. 50 t/m 90)	Schriftelijk	45 min	ak240/ ak101	Ja*	1x
LJ3 (P2)	X		X	AK/K/1 AK/V/7	Onderzoek naar energievoorzieningen in je eigen omgeving	Praktische opdracht	Variabel	ak241/ ak102	Nee**	1x
LJ3 (P3)	X			AK/K/9 AK/V/6	Bestuderen: hoofdstuk 7 t/m 9 Grenzen en Identiteit + casus (blz. 92 t/m 132)	Schriftelijk	45 min	ak340/ ak103	Ja*	1x
SE1	X	X		AK/K/4 AK/V/1	Bestuderen: Hoofdstuk 1 t/m 3 + casussen (Blz. 6 t/m 46) H1 Het weer en het klimaat H2 Spanje en Nederland vergeleken H3 Weer en klimaat in de VS Casus Extreem weer in de VS	Schriftelijk	90 min	ak104	Ja***	3x
SE2	X	X		AK/K/8 AK/V/5	Bestuderen: Hoofdstuk 4 t/m 6 + casussen (Blz. 50 t/m 86) H4 Bevolking en ruimte in Nederland H5 Bevolking en ruimte in Duitsland H6 Bevolking en ruimte in China Casus Megasteden in China	Schriftelijk	90 min	ak201	Ja***	3x
SE3	X	X		AK/K/2, 3 en 6 AK/V/3 en 8	Bestuderen: Hoofdstuk 7 t/m 9 + casussen (Blz. 90 t/m 130) H7 Water in Nederland	Schriftelijk	90 min	ak301	Ja***	3x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					H8 Water in China H9 Water in het Midden-Oosten Casus Ruzie om water					

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

AK/K/1 Oriëntatie op leren en werken
AK/K/2 Basisvaardigheden
AK/K/3 Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde
AK/K/4 Weer en klimaat
AK/K/5 Bronnen van energie
AK/K/6 Water
AK/K/7 Arm en rijk
AK/K/8 Bevolking en ruimte
AK/K/9 Grenzen en identiteit
AK/V/1 Casus weer en klimaat: extreme weersomstandigheden
AK/V/2 Casus bronnen van energie: energiebeleid
AK/V/3 Casus water: watermanagement
AK/V/4 Casus arm en rijk: arm en rijk en gezondheidszorg
AK/V/5 Casus bevolking en ruimte: bevolking en ruimte in grootstedelijke gebieden
AK/V/6 Casus grenzen en identiteit: regionale identiteit
AK/V/7 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
AK/V/8 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/maatschappijvakken/aardrijkskunde-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 13. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij elke SE komen de exameneenheden AK/K/1 t/m 3 en AK/V/8 aan bod. Bij het laatste SE zijn deze exameneenheden afgerond.

* Aan het einde van het schooljaar 3 mag één van de 3 toetsen schoolbreed worden herkanst.

** De leerlingen krijgen tijdens het proces waarbinnen zij werken aan het onderzoek gerichte feedback, waarna leerlingen het werk kunnen verbeteren. Dit is de reden dat deze niet herkanst mag worden en binnen de gestelde tijd afgerond moet zijn. Tijdens de les krijgen zij een checklist en een beschrijving van de opdracht uitgereikt.

*** In klas 4 mag per periode 1 toets schoolbreed worden herkanst.

Alle onderdelen van het PTA moeten zijn afgesloten.

PTA BEELDDE VORMING

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			BV/K/3	Beeldende begrippen 1: Leren begrippen: voorstelling & vormgeving, beeldaspecten. Je moet reflecteren op beelden.	Schriftelijk	90 min	bv340/ bte100 bha100	Ja	1x
SE1	X	X		BV/K/1 en 3	Beeldende begrippen 1: Leren begrippen: voorstelling & vormgeving, beeldaspecten, materialen & technieken, ontwerpproces. Je moet reflecteren op beelden.	Schriftelijk	90 min	bte101 bha101	Ja	1x
SE1	X			BV/K/4	Praktijk 1: Je ontwerpt en maakt een werkstuk n.a.v. een thema. Hierbij werk je volgens het ontwerpproces.	Praktisch	Variabel	bte102 bha102	Nee	2x
SE2	X	X		BV/K/8	Beeldende begrippen 2: Leren begrippen; functionaliteit en vormgeving, verschijningsvormen, algemene kunstbegrippen, zeggingskracht.	Schriftelijk	90 min	bte201 bha201	Ja	1x
SE2	X			BV/K/6	Praktijk 2: Je ontwerpt en maakt een werkstuk met zeggingskracht. Hierbij werk je volgens het ontwerpproces.	Praktisch	Variabel	bte202 bha202	Nee	2x
SE3	X			BV/K/5 en 7	Werkprocesverslag van onderzoek voor eigen ontwerp en analyse van beeldend werk SE3 en de beeldbeschouwing en	Document	Variabel	bte301 bha301	Nee	2x

Periode	SE	CE	SCH	Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					analyse van het werk van een ander m.b.t. voorstelling en vormgeving.					
SE3	X	X		BV/K/2 BV/V/1	Praktijk 3: Je ontwerpt en maakt n.a.v. een thema een werkstuk met zeggingskracht. Hierbij werk je volgens het ontwerpproces.	Praktisch	Variabel	bte302 bha302	Nee	2x
SE3	X	X	X	BV/K/8 BV/V/2	Je neemt deel aan een excursie naar een museum en je maakt daar enkele opdrachten.	Document	Variabel	bte303 bha303	Nee	1x

Examineenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

BV/K/1 Oriëntatie op leren en werken
BV/K/2 Basisvaardigheden
BV/K/3 Leervaardigheden in de beeldende vakken
BV/K/4 Beeldend werk, productief
BV/K/5 Werkproces, productief
BV/K/6 Middelen, productief
BV/K/7 Beschouwen – eigen werk, reflectief
BV/K/8 Beschouwen – werk van anderen, reflectief
BV/V/1 Eindopdracht, productief en reflectief
BV/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
BV/V/3 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/kunstvakken-lo/beeldende-vorming-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 12. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CE-cijfer (het CE-cijfer is het gemiddelde van CSE en CPE). De som $SE + CE$ wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Voor elke opdracht wordt het beoordelingsschema gedeeld en besproken met de leerlingen.

PTA BIOLOGIE

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X	X	X	BI/K/1, 2 en 3 BI/V/3 en 4	PO Gedrag	Praktisch	Variabel	bi340/ bi100	Ja	1x
LJ3	X			BI/K/5,7 en 8	Toets thema 1.4 Schimmels bacteriën, 1.5 Voedselkringloop, 1.6 Biotechniek, 2 Beweging, 6 Mens en milieu	Schriftelijk	90 min	bi341/ bi101	Ja	2x
SE1	X	X		BI/K/4 en 9	Hoofdstuk 1 Organismen uit de 4 rijken Hoofdstuk 7 Ademen en eten Hoofdstuk 8 Bloed	Schriftelijk	90 min	bi102	Ja	2x
SE2	X	X		BI/K/10 en 12 BI/V/1 en 2	Hoofdstuk 5 Gedrag Hoofdstuk 9 Afweer en bescherming Hoofdstuk 10 Voortplanting	Schriftelijk	90 min	bi201	Ja	2x
SE3	X	X		BI/K/6, 11 en 13	Hoofdstuk 3 Organismen leven samen Hoofdstuk 4 Waarnemen en reageren Hoofdstuk 11 Erfelijkheid Hoofdstuk 12 Evolutie	Schriftelijk	90 min	bi301	Ja	2x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken

BI/K/2 Basisvaardigheden

BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie

BI/K/4 Cellen staan aan de basis

BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8 Houding, beweging en conditie
BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10 Bescherming
BI/K/11 Reageren op prikkels
BI/K/12 Van generatie op generatie
BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie
BI/V/1 Bescherming en antistoffen
BI/V/2 Gedrag bij mens en dier
BI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
BI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/exacte-vakken/biologie-vmbo-gl-tl):
<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/exacte-vakken/biologie-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 9. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij afstroom van 3HV naar GL/TL wordt er gekeken naar gemiste eindtermen. Optie: aangepaste beoordeling per kerndoel of een toets maken over de gemiste eindtermen.

Bij uitleg van practicum of een praktische opdracht ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

PTA DUTS

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE1	X			MVT/K/1 en 7 MVT/V/1 ERK/Taalprofiel A2	Schrijfvaardigheid zakelijke en persoonlijke e-mail. Leerstof: Trabitour 4 vmbo gt ed. 4.1 Hoofdstuk 3: Schreiben, blz. 138 t/m 141.	Schriftelijk	90 min	Du101	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/5 ERK/Taalprofiel A2 en B1	Cito kijk- & luistertoets Leerstof: Trabitour 4 vmbo gt ed. 4.1 Hoofdstuk 1: Hören & Sehen, blz. 34 t/m 39. De toets bestaat uit een kijk- en luistergedeelte met meerkeuzevragen.	Digitaal	60 min	Du201	Ja	1x
SE3	X			MVT/K/2, 3 en 6 MVT/V/4 ERK/Taalprofiel A2	Mondeling in de vorm van Taaldorp. Het taaldorp bestaat uit een drietal realistische situaties. Leerlingen ontvangen een reader met daarin de leerstof in de vorm van o.a. voorgestructureerde opdrachten en standaardzinnen. Hierin staat ook informatie over de beoordeling. Een gesprekssituatie duurt 5 minuten (incl. beoordeling docent en wisselen van situatie). Per situatie krijgt de leerling	Mondeling	20 min	Du301	Ja	1x

Periode	SE	CE	SCH	Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					een cijfer. Het eindcijfer is een gemiddelde van 3 cijfers.					

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ERK/Taalprofiel A2
 ERK/Taalprofiel B1
 MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken
 MVT/K/2 Basisvaardigheden
 MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen
 MVT/K/4 Leesvaardigheid
 MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid
 MVT/K/6 Gespreksvaardigheid
 MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
 MVT/V/1 Leesvaardigheid
 MVT/V/3 Kennis van land en samenleving
 MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
 MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/talen/duits-vmbo-gl-tl):
<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/talen/duits-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 3. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheid MVT/K/3 heeft betrekking op alle PTA-onderdelen.

PTA ECONOMIE

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X		X	EC/K/8 EC/V/2	Praktische opdracht Natuur en Milieu: onderzoek doen, digitaal inleveren en presenteren	Presentatie/ Verslag	Variabel	ec341/ ec100	Nee	1x
SE1	X	X		EC/K/4A, 4B en 5A EC/V/3	Hoofdstuk 1,2 en 3: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	90 min	ec101	Ja	3x
SE2	X	X		EC/K/5B en 6 EC/V/1	Hoofdstuk 4, 5 en 6: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	90 min	ec201	Ja	3x
SE3	X	X		EC/K/7	Hoofdstuk 7 en 8: bestuderen theorie, begrippenlijst en samenvatting. Maken, nakijken en bestuderen: opgaven, rekenen, examentraining, oefentoetsen	Schriftelijk	90 min	ec301	Ja	2x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken

EC/K/2 Basisvaardigheden

EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie

EC/K/4A Consumptie

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties

EC/K/5A Arbeid en productie

EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven

EC/K/6 Overheid en bestuur

EC/K/7 Internationale ontwikkelingen

EC/K/8 Natuur en milieu

EC/V/1 Verrijkingstof

EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

EC/V/3 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/maatschappijvakken/economie-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 9. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De eindtermen EC/K/1 t/m 3 en 8 komen geïntegreerd bij elk SE aan bod.

De praktische opdracht en het daarbij behorende beoordelingsschema staat in Magister.

PTA ENGELS

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE1	X	X		MVT/K/4 MVT/V/1 en 3	Leesvaardigheid Trainen: woordenboek gebruik, readtheory, (examen)teksten, lingua.com Leer signaalwoorden.	Schriftelijk	60 min	En101	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/7	Schrijfvaardigheid Brief/E-mail leren handige zinnen (tekstboek), aantekeningen en oefenbrieven schrijven	Schriftelijk	60 min	En201	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/6 MVT/V/4 en 5	Taaldorp Oefenen met taaldorp reader Spreek strategieën (tekstboek)	Mondeling	15 min	En202	Ja	1x
SE3	X			MVT/K/5 MVT/V/3	Kijk- en Luistertoets Trainen: kijk Newsround, BBC, programma's in het Engels.	Digitaal/ Schriftelijk	60 min	En301	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ERK/Taalprofiel A2

ERK/Taalprofiel B1

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

MVT/K/2 Basisvaardigheden

MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

MVT/V/1 Leesvaardigheid

MVT/V/3 Kennis van land en samenleving

MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op *Examenblad.nl*:

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/talen/engels-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Taaldorp is een mondeling schoolexamen, hiervoor ontvang je een beoordelingsformulier.

Vorig jaar 3HAVO/ATH of 4GL/TL: Taaldorp cijfer vorig schooljaar mag herkanst worden, hoogste cijfer telt.

De exameneenheden MVT/K/1 t/m 3 komen terug in alle SE's.

De exameneenheid MVT/V/3 komt terug bij lees-, kijk- en luistervaardigheid.

PTA FRANS

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE1	X			MVT/K/1 en 7 MVT/V/1	SE Écrire (chapitre 2): maak met aandacht de opdrachten en kijk ze nauwkeurig na. Leer de vocabulaire, de phrases-clés en grammaire van hoofdstuk 2. Bestudeer/leer de zinnen uit het overzicht van de phrases-clés.	Schriftelijk	90 min	Fa101	Ja	1x
SE2	X			MVT/K/5	SE Écouter (chapitre 3): bij kijk- en luistervaardigheid is het belangrijk dat je regelmatig oefent. Maak de opdrachten met aandacht. Leer de vocabulaire en de tuyau van hoofdstuk 3.	Digitaal	60 min	Fa201	Ja	1x
SE3	X			MVT/K/2 en 6 MVT/V/4	SE Parler (chapitre 4): oefen nauwkeurig met de spreekopdrachten. Leer de vocabulaire, de phrases-clés, tuyau en grammaire van hoofdstuk 4. Leer de zinnen uit het overzicht van de phrases-clés.	Mondeling	15 min	Fa301	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ERK/Taalprofiel A1

ERK/Taalprofiel A2

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken
MVT/K/2 Basisvaardigheden
MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde talen
MVT/K/4 Leesvaardigheid
MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid
MVT/K/6 Gespreksvaardigheid
MVT/K/7 Schrijfvaardigheid
MVT/V/1 Leesvaardigheid
MVT/V/3 Kennis van land en samenleving
MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):
<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/talen/frans-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 3. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheid MVT/K/3 heeft betrekking op alle PTA-onderdelen.

Bij het mondeling ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

PTA GESCHIEDENIS EN STAATSINRICHTING

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			GS/K/11	Repetitie H7 - §1 t/m 4: Het Midden-Oosten	Schriftelijk	45 min	gs340/ gs100	Ja	1x
LJ3	X		X	GS/V/7 en 8	Praktische opdracht H7 - §1 t/m §3: Conflicten in het Midden-Oosten Schriftelijke verslaglegging over huidige conflictsituaties in het Midden-Oosten (tweetallen/drietallen). Doel: stimuleren onderzoekende, kritische vaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden.	Praktisch	Variabel	gs341/ gs101	Nee*	1x
SE1	X	X		GS/K/5 en 6	H1 - §1 en §2: Nederland (1848 – 1914) H2 - §1 en §2: De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)	Schriftelijk	90 min	gs102	Ja	3x
SE2	X	X		GS/V/5	H3 - §1 t/m §3: Het interbellum (1918 – 1939) H4 - §1 t/m 3: De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)	Schriftelijk	90 min	gs201	Ja	3x
SE3	X	X		GS/K/4, 8, 9 en 10 GS/V/1 en 2	H5 - §1 en §2: Europa en de wereld (1945-1989) H6 - §1 en §2: De Koude Oorlog (1945 – 1989)	Schriftelijk	90 min	gs301	Ja	3x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					H7 - §1 en §2: De nieuwe wereldorde (vanaf 1990)					

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

GS/K/1 Oriëntatie op leren en werken
 GS/K/2 Basisvaardigheden
 GS/K/3 Leervaardigheden in het vak geschiedenis en staatsinrichting
 GS/K/4 De koloniale relatie Indonesië - Nederland
 GS/K/5 Staatsinrichting van Nederland
 GS/K/6 De industriële samenleving in Nederland
 GS/K/7 Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland
 GS/K/8 Cultureel - mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945
 GS/K/9 De Koude Oorlog
 GS/K/10 Historisch overzicht vanaf 1900
 GS/K/11 Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld
 GS/V/1 Het Indonesisch - Nederlands conflict 1945 - 1949
 GS/V/2 Nederland en Europa
 GS/V/3 De verhouding mens - milieu
 GS/V/4 Ontwikkeling van de gezondheidszorg in Nederland
 GS/V/5 Verzuiling en ontzuiling in Nederland
 GS/V/6 Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog
 GS/V/7 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
 GS/V/8 Vaardigheden in samenhang
 GS/V/9 Verrijkingsdeel bij historisch overzicht vanaf 1900

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op *Examenblad.nl*:

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/maatschappijvakken/geschiedenis-staatsinrichting-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 17. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij elke SE komen de exameneenheden GS/K/1/2/3/10 en GS/V/7/8/9 aan bod; bij het laatste SE zijn deze exameneenheden afgerond.

Leerlingen die instromen in klas 4TL moeten de PTA-onderdelen van klas 3 inhalen.

*De leerlingen krijgen tijdens het proces dat zij werken aan het onderzoek gerichte feedback waarna leerlingen het werk kunnen verbeteren. Dit is de reden dat deze niet herkanst mag worden en binnen de gestelde tijd afgerond moet zijn. Tijdens de les krijgen zij een checklist en beschrijving van de opdracht uitgereikt. Leerlingen kunnen het beoordelingsschema op teams vinden.

Alle onderdelen van het PTA moeten zijn afgesloten.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3	X			KV/K/1 t/m 4	Voor KCKV maak je 1 kunstdossier waarin je in woord en beeld laat zien dat je de verplichte onderdelen van dit vak hebt gedaan, gemaakt en naar behoren hebt afgerond. De verplichte onderdelen in dit kunstdossier zijn: 1. Deelnemen aan ten minste 4 activiteiten waar een reflectie in woord en/of beeld van gemaakt is. 2. Het maken en presenteren van eigen werk bij 1 ondernomen activiteit. 3. De ontwikkeling van jezelf op het gebied van kunst en cultuur laten zien in 3 opdrachten; - Mijn Smaak - Mijn omgeving - Mijn reflectie op KCKV	Document	Variabel	kckv140	Ja	O/V/G

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken

KV/K/2 Basisvaardigheden

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping

KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

De vaardigheden uit het examenprogramma, te weten meemaken, maken, betekenis geven en presenteren zijn het uitgangspunt om het kunstdossier vorm te geven. Deze zijn opgenomen in de activiteiten die leerlingen ondernemen en uitvoeren. Zo is bijvoorbeeld het leren communiceren en samenwerken verbonden met het deelnemen aan activiteiten en het presenteren van de eigen ontwikkeling.

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-kb>

GL/TL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-ql/vakken/kunstvakken-lo/kunstvakken-inclusief-ckv-vmbo-ql-tl>

Berekening eindcijfer schoolexamen

Berekening cijfer schoolexamen: alle verplichte onderdelen moeten aanwezig zijn in het kunstdossier en naar behoren zijn afgerond; elk onderdeel krijgt een waardering O/V/G (waarbij $<5,5 = O$, $\geq 5,5 - < 7,5 = V$ en $\geq 7,5 = G$). Alle onderdelen moeten minimaal een V zijn om een V of G te krijgen in de eindbeoordeling van KCKV.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Bij een O voor het kunstdossier moet aan het eind van het schooljaar het kunstdossier herkanst worden tot het eindcijfer een V of G is om een diploma te behalen.

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

De beoordelingsoverzichten worden geplaatst in de opdrachten.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P2)			X	LO1/K/6	Kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: – Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren. Dan wel: – Indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn.	Praktisch	Variabel	lo240/ lo100	Nee	1x
LJ3 (P3)			X	LO1/K/8	Kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: – Stoeispelen (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karate-do) En daarbij	Praktisch	Variabel	lo340/ lo101	Nee	1x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					– Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.					
SE2/SE3			X	LO1/K/1 en 2	Het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden. In bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken	Praktisch	Variabel	lo201	Nee	3x
SE2/SE3			X	LO1/K/3	Zichzelf ontwikkelen ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkansen, zoals: – Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen – Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden – In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies	Praktisch	Variabel	lo202	Nee	3x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					– Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties – Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport – Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.					
SE2/SE3			X	LO1/K/4	Kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: – Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen En daarbij: – Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	Praktisch	Variabel	lo203	Nee	2x
SE2/SE3			X	LO1/K/5	Kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: – Steun- en vrij springen, herhaald springen,	Praktisch	Variabel	lo204	Nee	1x

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
					zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: – Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverlening.					
SE2/SE3			X	LO1/K/7	Kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: – Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren En daarbij: – Basiskennmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.	Praktisch	Variabel	lo205	Nee	2x
SE2/SE3			X	LO1/K/9	Kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoor sporten).	Praktisch	Variabel	lo206	Nee	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"

LO1/K/2 Basisvaardigheden

LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding

LO1/K/4 Spel

LO1/K/5 Turnen

LO1/K/6 Bewegen op muziek

LO1/K/7 Atletiek

LO1/K/8 Zelfverdediging

LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

BL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-bb/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-bb>

KL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-kb/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-kb>

GL/TL: <https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-ql/vakken/kunstvakken-lo/lichamelijke-opvoeding-gemeenschappelijk-deel-vmbo-ql-tl>

Berekening eindcijfer

Het eindcijfer komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 14. Het verkregen cijfer wordt weergegeven als O/V/G (waarbij $<5,5 = O$, $\geq 5,5 - < 7,5 = V$ en $\geq 7,5 = G$). Het vak moet met een V of een G worden afgerond.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Toegestane hulpmiddelen: Sportkleding en verder n.v.t.

Als een leerling door een kortdurende blessure een onderdeel heeft gemist dan kan het zijn dat de docent deze leerling uitnodigt voor het inhaalmoment. Is het beeld bij een los kerndoel meer dan voldoende (leerling heeft deelgenomen en ontwikkeling laten zien), dan zal deze uitnodiging niet volgen. Als een leerling door een langlopende/chronische blessure een aantal onderdelen niet heeft kunnen doen dan wordt deze leerling op een andere manier ingezet tijdens de lessen en sporttoernooien. Op deze wijze is de leerling wel betrokken en actief bezig met de kerndoelen en vaardigheden d.m.v. het begeleiden, reguleren en organiseren van beweegactiviteiten.

SE3 voor de 4e klas is heel kort en heeft geen buitenperiode, vandaar dat deze gecombineerd is met SE2.

Leerlingen ronden elke periode drie subonderdelen af van de verschillende eindtermen (bijvoorbeeld: duurloop bij atletiek of basketbal bij spel) elk van deze (in totaal 6) subonderdelen weegt 1x mee. Daarnaast krijgen ze in beide periodes een sociaal cijfer dat bestaat uit K2 en K3 deze weegt 3x mee per periode.

De exameneenheden LO1/K/1 t/m 3 worden in elke periode getoetst.

Bij uitleg van practicum of praktische opdracht ontvang je een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe je beoordeeld wordt.

PTA LOOPBAANBEGELEIDING

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)			X		Arbeidsoriëntatie klas 3 stage lopen bij een bedrijf/organisatie naar keuze.	Praktisch	5 dagen	lob340/ lob100	Ja	O/V/G
LJ3 (P3)	X		X		Profielwerkstuk als eindpresentatie houden en inleveren Het profielwerkstuk is een eindpresentatie n.a.v. de gelopen arbeidsoriëntatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.	Mondeling/ Document	Variabel	lob341/ pws101 pws600	Ja	O/V/G
SE3			X		Paspoort voor succes Paspoort voor succes moet voor aanvang van het intakegesprek met het MBO zijn besproken met ouders en mentor.	Document	Variabel	lob301	Ja	O/V/G

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Berekening eindcijfer

De opdrachten in leerjaar 3 van LOB moeten met een 'voldoende' of 'goed' worden afgerond.
Het profielwerkstuk als eindpresentatie wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren.
Beoordelingscriteria worden tijdens de uitleg van de opdrachten duidelijk gemaakt.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Vorig jaar afgewezen voor je GL/TL-examen: dan hoef je het profielwerkstuk niet opnieuw te doen indien je al het resultaat Voldoende of Goed hebt behaald.
Je levert wel alsnog je werkstuk op papier in bij je begeleider/beoordeler. Dit geldt ook voor zij-instromers van een andere locatie c.q. school.

Bij de uitleg van de stage ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er wordt beoordeeld.

Bij een eventuele herkansing wordt er gekeken naar een geschikt moment gedurende het jaar. Waarin het desbetreffende onderdeel opnieuw gedaan moet worden.

PTA MAATSCHAPPIJLEER

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024-2026)

Periode	SE	CE	SCH	Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P1)	X			ML1/K/1	Bestuderen Thema 1 en 3 Toets: Wat is Maatschappijleer en Cultuur en Identiteit	Schriftelijk	45 min	ma140/ ma100	Nee*	1x
LJ3 (P1)	X			ML1/K/7	Bestuderen Thema 2 Toets: Media	Schriftelijk	45 min	ma141/ ma101	Nee*	1x
LJ3 (P2)	X			ML1/K/6	Bestuderen Thema 4 Toets Thema Politiek	Schriftelijk	45 min	ma240/ ma102	Nee*	1x
LJ3 (P2)	X			ML1/K/6	Bestuderen Thema 5 Toets: Rechtsstaat	Schriftelijk	45 min	ma241/ ma103	Nee*	1x
LJ3 (P2)	X			ML1/K/5	Bestuderen Thema 6 Toets: Nederland en de Wereld	Schriftelijk	45 min	ma242/ ma104	Nee*	1x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/3	Werkstuk maken: Keuze uit Thema's: Nederland en de wereld, Media of Werk	Document	Variabel	ma340/ ma105	Nee*	2x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/4	Bestuderen Thema 7 Toets Pluriforme samenleving	Schriftelijk	45 min	ma341/ ma106	Nee*	2x
LJ3 (P3)	X			ML1/K/2	Het dagelijkse nieuws volgen: Actualiteitentoetsen 1 t/m 4	Schriftelijk	45 min	ma342/ ma107	Nee*	1x

Examen eenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

ML1/K/2 Basisvaardigheden

ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

ML1/K/4 Cultuur en socialisatie

ML1/K/5 Sociale verschillen

ML1/K/6 Macht en zeggenschap

ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-tl/vakken/maatschappijvakken/maatschappijleer-gemeenschappelijk-deel-vmbo-gl-tl>

Berekening eindcijfer

Het eindcijfer komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 10. Het verkregen cijfer op 2 decimalen wordt vervolgens afgerond op een heel cijfer, waarbij vanaf 0,50 naar boven wordt afgerond.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Actualiteitentoetsen: er worden in totaal 6 momenten aangeboden. Daarvan tellen de 4 hoogst behaalde cijfers.

Bij de uitleg van het werkstuk ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

Leerlingen die later instromen in klas 3 GL/TL zullen alle hoofdstuktoetsen moeten inhalen, of in overleg een deel in klas 3 en een deel in klas 4 maken.

Leerlingen die pas in klas 4 GL/TL instromen zullen in een bezemklas maatschappijleer geplaatst worden. Van hieruit zullen zij alle hoofdstuk- en actualiteitentoetsen alsnog maken.

* Herkansing: Leerlingen die voor hun eindcijfer lager scoren dan een afgeronde 6, moeten een herkansing maken. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt dan het eindcijfer. Dus niet het cijfer voor één onderdeel van het PTA, maar het eindcijfer in zijn totaliteit.

Omdat het gaat om een herkansing waarvan het cijfer het eindcijfer voor het vak in zijn geheel vervangt, wordt er een selectie uit alle onderdelen van het maatschappijleerprogramma getoetst in het herexamen. Op basis van het herexamen moeten we kunnen beoordelen of de leerling het gewenste eindniveau voor het volledige examenprogramma gehaald heeft.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X	X	X	NASK1/K/9	Practicumverslag hoofdstuk 4 Kracht en beweging	Document	Variabel	nsk1340/ nsk1100	Nee*	1x
LJ3 (P3)	X			NASK1/K/7, 11 en 12	Hoofdstuk 2 Licht en beeld Hoofdstuk 6 Het Weer Hoofdstuk 10 Straling	Schriftelijk	90 min	nsk1341/ nsk1101	Ja	3x
SE1	X	X		NASK1/K/4, 8 en 10	Hoofdstuk 7.1 Stoffen Hoofdstuk 8 Geluid	Schriftelijk	90 min	nsk1102	Ja	3x
SE1	X	X	X	NASK1/K/4	Practicumverslag hoofdstuk 1 Stoffen	Document	Variabel	nsk1103	Nee*	1x
SE2	X	X		NASK1/K/5 en 6	Hoofdstuk 7.2 Stroom en schakelingen Hoofdstuk 7.4 Energie Hoofdstuk 9 Werken met elektriciteit	Schriftelijk	90 min	nsk1201	Ja	3x
SE2	X	X	X	NASK1/K/5	Practicumverslag Hoofdstuk 7.2 Stroom en schakelingen	Document	Variabel	nsk1202	Nee*	1x
SE3	X	X		NASK1/K/9 NASK1/V/1 en 2	Hoofdstuk 7.3 Kracht en beweging Hoofdstuk 11 Veilig bewegen Hoofdstuk 12 Constructies Hoofdstuk 13 Beweging en energie	Schriftelijk	90 min	nsk1301	Ja	3x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken

NASK1/K/2 Basisvaardigheden

NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK1/K/4 Stoffen en materialen

NASK1/K/5 Elektrische energie

NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen

NASK1/K/7 Licht en beeld

NASK1/K/8 Geluid

NASK1/K/9 Kracht en veiligheid

NASK1/K/10 Bouw van de materie

NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming

NASK1/K/12 Het weer

NASK1/V/1 Veiligheid in het verkeer

NASK1/V/2 Constructies

NASK1/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

NASK1/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/exacte-vakken/natuur-scheikunde-i-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 15. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheden NASK1/K/1 t/m 3 en NASK1/V/3 en 4 komen in elk PTA-onderdeel aan bod.

* De leerlingen krijgen tijdens het proces waarbij zij werken aan practica en verslaglegging gerichte feedback waarna ze het werk kunnen verbeteren. Dit is de reden dat deze niet herkanst mag worden en binnen de gestelde tijd afgerond moet zijn. Tijdens de les krijgen zij een checklist, beschrijving van de opdracht en beoordelingsrubriek uitgereikt.

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X			NASK2/K/1 en 2	Eindtoets NaSk 2. Hier gaan we dieper in op de verschillende soorten reacties die je moet kennen voor klas 4.	Schriftelijk	90 min	nsk2340/ nsk2100	Ja	3x
SE1	X	X		NASK2/K/3, 5, 10 en 11	Hoofdstuk 7 stoffen en deeltjes en hoofdstuk 8 verbranding	Schriftelijk	90 min	nsk2101	Ja	3x
SE2	X	X	X	NASK2/V/1 t/m 4 NASK2/K/8	Practicum cosmetica	Praktisch	Variabel	nsk2201	Nee*	1x
SE2	X	X		NASK2/K/4	Hoofdstuk 9 zouten	Schriftelijk	90 min	nsk2202	Ja	3x
SE3	X	X		NASK2/K/6, 7 en 9	Hoofdstuk 10 zuren en basen en hoofdstuk 11 koolstofchemie	Schriftelijk	90 min	nsk2301	Ja	3x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK2/K/1 Oriëntatie op leren en werken
NASK2/K/2 Basisvaardigheden
NASK2/K/3 Leervaardigheden in het vak scheikunde
NASK2/K/4 Mens en omgeving: gebruik van stoffen
NASK2/K/5 Mens en omgeving: verbranding
NASK2/K/6 Mens en omgeving: werken bij practicum en in beroepssituaties
NASK2/K/7 Water, zuren en basen
NASK2/K/8 Reinigingsmiddelen en cosmetica
NASK2/K/9 Chemie en industrie
NASK2/K/10 Basischemie voor vervolgopleiding en beroep

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NASK2/K/11 Bouw van de materie

NASK2/V/1 Productieprocessen

NASK2/V/2 Productonderzoek

NASK2/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

NASK2/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-tl/vakken/exacte-vakken/natuur-scheikunde-ii-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 13. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

* Bij aanvang van een practicum of praktische opdracht, die meetelt voor het SE, ontvangt de leerling een beoordelingsoverzicht. Hierin staat precies beschreven hoe er beoordeeld wordt.

De exameneenheid NASK2/V/3 is verwerkt in het practicum van leerjaar 4 als onderdeel 'zelfstandig informatie verwerken'.

PTA NEDERLANDS

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X			NE/K/4	Kijk- en luistervaardigheid blok 1 t/m 5	Digitaal	60 min	Ne340/ Ne100	Nee	1x
SE1	X	X		NE/K/7	Taalverzorging & artikel Leren theorie & praktijk Module spelling = hoofdstuk 7 Module schrijven = hoofdstuk 2.3	Schriftelijk	90 min	Ne101	Ja	2x
SE1	X			NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid Leren theorie & praktijk Module spreken en gesprekken = hoofdstuk 3 Praktijkopdracht Presenteren	Mondeling	4-8 min	Ne102	Nee	1x
SE2	X	X		NE/K/3 NE/V/2	Schrijfvaardigheid & Grammatica Leren theorie & praktijk Module grammatica = hoofdstuk 6 Module schrijven = hoofdstuk 2.1, 2.2 en 2.4	Schriftelijk	90 min	Ne201	Ja	2x
SE3	X		X	NE/K/6 en 8	Fictie Module Fictie = hoofdstuk 5 Afronding mediadossier Let op: normering mediadossier (drie onderdelen) wordt meegenomen in SE3	Schriftelijk	90 min	Ne301	Nee	2x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken

NE/K/2 Basisvaardigheden

NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands

NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid

NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid

NE/K/6 Leesvaardigheid

NE/K/7 Schrijfvaardigheid

NE/K/8 Fictie

NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie

NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie

NE/V/3 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl):

<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/talen/nederlands-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 8. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De volgende exameneenheden gelden voor alle onderdelen: NE/K/1 en 2 en NE/V/1 en 3.

Afronding mediadossier:

Bij de uitleg van het mediadossier en de spreekvaardigheid ontvangt de leerling een beoordelingsformulier. Hierin staat beschreven hoe het dossier/de spreekvaardigheid beoordeeld wordt. Zowel de opdracht als het beoordelingsmodel is gedeeld in Teams.

PTA REKENEN

LEERWEG BL/KL/GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3			X	Domeinen 1 t/m 4	Eindtoets 2F	Digitaal	90 min	r2f340/ r2f100	Ja	1x

Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

Binnen het gebied van rekenen zijn er vier domeinen, die samen de relevante inhoud en de relevante vaardigheden dekken:

1. Getallen
2. Verhoudingen
3. Meten en Meetkunde
4. Verbanden

Elk domein is bij rekenen opgebouwd uit de onderdelen:

- notatie, taal en betekenis, waarbij het gaat om de uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties en om het gebruik van wiskundetaal;
- met elkaar in verband brengen, waarbij het gaat om het verband tussen begrippen, representaties, en dagelijks spraakgebruik;
- gebruiken, waarbij het gaat om rekenvaardigheden in te zetten bij het oplossen van problemen.

Elk van deze onderdelen is op zijn beurt opgebouwd uit drie vormen van beheersing. Die zijn als volgt te karakteriseren:

- paraat hebben: kennis van feiten en begrippen, reproduceren, routines, technieken;
- functioneel gebruiken: kennis van een goede probleemaanpak, het toepassen, het gebruiken binnen en buiten het schoolvak;

Examenleenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"

- **weten waarom: begrijpen en verklaren van concepten en methoden, kunnen uitleggen, blijk geven van overzicht.**

Ga voor meer informatie naar: <https://www.slo.nl/thema/meer/taal-rekenen/rekenen/>

Berekening eindcijfer

Rekenen maakt alleen onderdeel uit van ons examenprogramma voor leerlingen die geen wiskunde in het vakkenpakket hebben. Het vak is echter in klas 3 verplicht voor alle leerlingen. Om aan te geven dat het belangrijk is om het rekenonderwijs voort te zetten, wordt eind klas 3 een rekentoets 2F afgenomen. Bij het behalen van een afgeronde 6 of hoger, is het vak rekenen niet meer verplicht in klas 4. Is het afgeronde cijfer een 5 of lager, dan is de leerling verplicht het vak rekenen te volgen in klas 4. Dit cijfer maakt geen onderdeel uit van de overgangsregeling naar klas 4. Wel komt het cijfer op het rapport. In klas 4 wordt alleen de herkansing gemaakt. Dit cijfer telt niet mee in slaag- en zakregeling. Het hoogst behaalde cijfer wordt vermeld op een certificaat.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

Geen opmerkingen

PTA WISKUNDE

LEERWEG GL/TL

LEERJAAR/COHORT 3/4 (2024/2026)

Periode	SE	CE	SCH	Exameneenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
LJ3 (P3)	X			WI/K/7 en 8 WI/V/3	Hoofdstuk 6 (Statistiek) Hoofdstuk 4, 4de jaars boek (Informatieverwerking) Hoofdstuk 12 (Grafen) Opgaven maken en nakijken, theorie/aanpak leren, samenvattingen leren, proeftoetsen maken en nakijken.	Schriftelijk	90 min	wi340/ wi100	Ja	1x
SE1	X	X		WI/K/4	Hoofdstuk 1 (Grafieken en vergelijkingen) Hoofdstuk 2 (Machtsverbanden) Hoofdstuk 3 (Exponentiele formules) Opgaven maken en nakijken, theorie/aanpak leren, samenvattingen leren, proeftoetsen maken en nakijken.	Schriftelijk	90 min	wi101	Ja	1x
SE2	X	X		WI/K/6	Hoofdstuk 6 (vlakke meetkunde) Hoofdstuk 7 (Goniometrie) Hoofdstuk 8 (ruimte meetkunde) Opgaven maken en nakijken, theorie/aanpak leren, samenvattingen leren, proeftoetsen maken en nakijken.	Schriftelijk	90 min	wi201	Ja	1x

Periode	SE	CE	SCH	Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”	Inhoud onderwijsprogramma “Wat ga je hiervoor doen?”	Toetsvorm	Duur toets	Code	Herkansing Ja/Nee	Weging
SE3	X	X		WI/K/5 WI/V/2	Hoofdstuk 4, 3de jaars boek (werken met aantallen) Hoofdstuk 5 (rekenen) Opgaven maken en nakijken, theorie/aanpak leren, samenvattingen leren, proeftoetsen maken en nakijken	Schriftelijk	90 min	wi301	Ja	1x

Examenenheid/Eindtermen/taken/deeltaken/Domeinen/Subdomeinen “Wat moet je kennen en kunnen”

WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
WI/K/2 Basisvaardigheden
WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde
WI/K/4 Algebraïsche verbanden
WI/K/5 Rekenen, meten en schatten
WI/K/6 Meetkunde
WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek
WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten
WI/V/1 Aanvullende eisen
WI/V/2 Verrijkingsopdrachten
WI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie
WI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bekijk voor een uitgebreide toelichting op deze eindtermen het examenprogramma en de syllabus op [Examenblad.nl](https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/exacte-vakken/wiskunde-vmbo-gl-tl):
<https://www.examenblad.nl/2026/vmbo-gl/vakken/exacte-vakken/wiskunde-vmbo-gl-tl>

Berekening cijfer schoolexamen en eindcijfer

Het eindcijfer SE komt tot stand door alle behaalde cijfers het gewicht toe te kennen en bij elkaar op te tellen. De som wordt gedeeld door 4. Het verkregen cijfer wordt afgerond op 1 decimaal.

Het eindcijfer komt tot stand door het eindcijfer SE op te tellen bij het behaalde CSE-cijfer. De som wordt gedeeld door 2 en afgerond op een heel cijfer.

Ruimte voor opmerkingen in de voetnoot:

De exameneenheden WI/K/1 t/m 3 komen bij elk SE aan bod.